

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Compendiosa Praxis Beneficiaria

Nicolarts, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1658

Præfatio Francisci Regis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61991)

Viris literatis graduatis, & nominatis per Vniuersitates conferant.

*Et expli-
santur.*

§. 4. Denique quod non solum nullæ gratiæ expectatiuæ, nec reservationes generales, & speciales ad beneficia Regni à Sede Apostolica emanare possint, sed neque lites & causæ beneficiales deinceps in Romana Curia tractari & agitari, ut plenius cognoscere licebit ex ipsa *Francisci I.* præfatione, & sublequente *Leonis Papæ X.* Constitutione.

PRÆFATIO FRANCISCI
REGIS.

FRANCISCVS DEI GRATIA FRANCO-
rum Rex, Mediolani Dux: Astensis Comes,
ac Genuæ Dominus, Omnibus literas has le-
cturis salutem.

*Narrat
hic Rex a-
ctum fuisse
sub Ludo-
uico 12. Re-
ge, & aboli-
tione prag-
maticæ
sanctionis.*

Num. I. Cùm non pridem superstite adhuc Lu-
DOVICO mem, commendabilis Rege, Socero Nostro
(cuius animæ propitiatur Altissimus) sacrū Lateran. Con-
cilium sæpiùs editis decretis, eundem Socerum Nostrium
ad eiusdem Concilii conuentū evocasset, cum eoq; Regni
Nostri Curias summas (quas parlamentarias vocamus)
Ecclesiam insuper universam Gallicam, cunctasq; Regni
Nostri gentes, Delphinatusq; Nostri potentatus admo-
nendos censuisset, ut si quid auctoritatis prisce afferre, si
qua iura citare, si rationes consentaneas palàm edisserere
posse considerent, quò minùs sanctio pragmatica eiusdem

Concio

Concilio auctoritatē ac sententiā antiquaretur; abrogaretur, induceretur, irritaq; etiam, & nulla pronunciaretur & schismatica; id infra diem dictis decretis præfixam efficerent. Quo neglecto, talis denique sacro approbante Concilio decerneretur; dudum autem, statimq; Nobis diademático fastigio Divinâ benignitate auctis, Regnumq; auspiciatò ineuntibus, cùm rursus huiuscemodi edicta alia atque alia ab eadem auctoritate manantia, Nobis innotuissent, Nostrisq; Curiis Ecclesiæ Gallicanæ, ac subditis populis edicto novissimo ac causæ peremptorio spes omnis esset purgandæ moræ præcisa, ut si ulterius cunctari in animum induxiffemus, futurum omninò videremur in hæc discrimina incidere, quæ ante dictæ pragmaticæ sanctionis decretum hoc in Regno Nostro, patriaq; Delphinali locum sibi vendicabant.

II. Ideò Nos animo reputantes, quanta olim ante illius pragmaticæ sanctionis promulgationem, indignitas rerum, ac deformitas in Regno Nostro, patriaq; Delphinali grassaretur, cùm videlicet res nummaria (quibus veluti nervis Respublica subnixæ est) ea maximè ac præcipuè ratione exhauritur, cùm Præsulibus & Antistibus Sacerdotiorum conferendorum libertas, facultasq; adimeretur: cùm peregrini, & incolæ sacerdotiis Gallicis sæpenuerò donarentur, cum diplomatibus Apostolicis, quæ expectatis vas nuncupabant, generatim sigillatimq; superstitum hominum, spirantiumq; sacerdotia electiva, mixta ac collativa in diem mortis eorum conferrentur, qui eis fungebantur: id quod cum bonis moribus non convenit, tum verò

Simulq; exponit incommoda ex publicatione dictæ Pragmaticæ prægnata

Mm 2

alieni

alieni fati votum habet adiunctum. Postremò cùm sacerdotiorum controversiæ, litesq; sacre in curia Romana disceptarentur, ingenti Nostrorum hominum dispendio & incommodo, ex quo sequi plerumque necesse erat, ut qui vel sumptibus suppeditandis, vel labori sufficere nequirent, hi aut iuri suo cedere, aut causas deserere, ac pro derelictis habere cogentur; simul ea accedebat deformitas, ut literarum studiosi, & disciplinis liberalibus incumbentes, aut sacerdotia adipisci nequirent, aut qui adipisci cuperent, literarum studium abijcere, aut certè deponere cogentur, passimq; per urbes errabundè vagari, ut id periculum imminere videretur, ne literarum tandem amor, & scientia per incuriam exolescerent. Cùm igitur summo perè Nobis videndum esse existimarem, ne huiusmodi indignitas in Regno Nostro exoriretur, id quod futurum intelligebamus, tempori utique inserviendum esse duximus, ac rebus Nostris periclitantibus pro re nata consulendum; imminentiq; detrimenta minore ac leviore dispendio redimenda.

*Idem loco
prædictæ
sanctionis
pragmaticæ
intra
sunt infra
scripta
Concorda-
ta.*

III. Quare cùm Bononiam cum omni Nostro comitatu venissemus, exhibendæ gratiâ reverentiæ sanctissimo Patri Nostro *Leoni X.* Pontifici summo, quam ei Franciæ Reges maiores Nostros, ut proximos, ac maximos sacros sanctæ Ecclesiæ filios, exhibuisse novimus, obnixis precibus ab eo contendimus, ut si pragmaticæ nomen omninò esset abrogandum, saltem vice illius, bonâ suâ, Conciliiq; veniâ, veras certas Nobis leges, conditionesq; meditari, comminisciq; liceret, quibus Imperium Nostrum supradictum

atum

ctum in posterum uteretur. Quod ad ea quidem pertinet, quæ sanctione pragmaticâ cavebantur, quibus Nostri precibus exorata Pontificis sanctitas (nam ei quoque cordi erat Regni Nostri Ecclesias rectè atque ordine administrari) haud egrè Nobis indulfit, ut conventa quædam Nobis meditari, commentariq; liceret pragmaticæ sanctionis vicem Regno ac potentatui supradicto utique præbitura, quæ ipsa eiusdem Concilii auctoritate, assensuq; confirmarentur, quam homologationem vocant, cum irritante decreto. Huius commentationis curam, cum tunc sua sanctitas & Nos mandavisset viris quibusdam consultissimis, ita confecta tēperataq; sunt ea contenta, ut pleraque pragmaticæ sanctionis capita firma Nobis posthac rataq; futura sint, qualia sunt ea, quæ de reservationibus in universum, aut sigillatim factis statuunt, de collationibus, de causis, de frustratoriis appellationibus, de antiquatione Constitutionis Clementinæ, quam literis vocant, de liberè quieteq; possidentibus, de concubinariis, quædamq; alia, quibus nihil iis conventis derogatum, abrogatumve fuit, nisi si in quibusdam capitibus nonnulla interpretanda, immutanda vè censuimus, quod ita referre utilitatis publicæ arbitramur. Quod ad electiones pertinet, minimè quod optabamus, obtinere potuerimus, causis in dictis conventis latissimè insertis, ac nihilò seciùs tamen cum, ab eiusdè Pontificis sanctitate dilationem semestrem impetrassemus iis rebus transigendis, super iisq; viros multos doctrinâ eximiâ, literarumq; peritiâ præditos, usuq; rerum calentissi-

mos consuluissemus, tandem de eorum scientia, quando ita ferebat ratio, difficultasq; temporis, rerumq; Nos circumstantium necessitas, sæpè dicta conventa in Regno Nostro ac Delphinatu promulganda censuimus, ita ut sanctionis vicem, instarq; plenum habeant, quorum conventorum seu approbationis consilii tenor sequitur, & est talis.

TENOR CONCORDATORVM GALLIÆ.

LEO PAPA X.

*Exordium
ab Unitate
Ecclesie
Romane
preser-
vanda.*

SD perpetuam rei memoriam. Primitiva illa Ecclesia in angulari petra à Salvatore Nostro IESU CHRISTO fundata, Apostolorum præconiis elata, Martyrumq; sanguine consecrata, & aucta, ubi primùm iuvante Domino, per Orbem terrarum lacertos movere cœpit, providè attendens quantum oneris humeris impositum haberet, quot oves pascere, quot custodire, ad quot etiam remotissima loca oculos intendere oporteret, Divino quodam consilio parochias instituit, Diœceses distinxit, Episcopos creavit, & Metropolitanos præfecit, ut tamquam membra capiti obsequentia, cuncta secundùm eius voluntatem salubriter in Domino gubernarent, & tamquam rivuli à perenni fonte, Romana videlicet Ecclesia derivantes, ne angulum quidem Dominici agri irrigatum dimitterent. Vnde sicut alii Romani Pontifices Prædecessores Nostri suo tempore omni studio curarunt, ut dicta Ecclesia uniretur, & in Sancta unione sine ruga, & macula conservaretur, & omnes vepres ab eadem Ecclesia abolerentur, cui proprium est, Divinâ opitulante gratiâ, virtutes colere, & vitia radicitus extirpare, ita & Nos tempore Nostro, & præsentî durante Concilio ea facere, & curare debemus, quæ unioni & conservationi eiusdem Ecclesiæ conducere videntur. Eapropter omnes spinas quæ
unioni

*Leonis Pa-
pe 10.
Constit. 20.
Bullarii
tom. 1.*